

Березнівська центральна районна бібліотека
Сектор довідково-інформаційної та бібліографічної роботи

Життєві і творчі обрії Оксани Забужко

(біобібліографічний нарис до 60-ти річчя від дня народження)

2020 р.

Життєві і творчі обрії Оксани Забужко : біобібліографічний нарис до 60-ти річчя від дня народження Оксани Забужко/ КЗ «Березнівська централізована система публічно-шкільних бібліотек», Сектор довідково-інформаційної та бібліографічної роботи . - Березне, 2020. – с.16.

Оксана Забужко – єдина з українських письменників, чиє ім'я відоме принаймні кожній освіченій людині. Письменниця Забужко існує всупереч нашій парадоксальній реальності. Її видають чималими тиражами, перевидають, перекладають за кордоном. Її поважають і захоплено читають. І з великим нетерпінням чекають нових публікацій.

Відкривши біобібліографічний нарис, Ви можете познайомитися як з самою Забужко, так із її творчістю, а також перекладацькою діяльністю.

Біобібліографічний нарис адресований всім тим, кого цікавить творчість цієї прекрасної української письменниці.

Біографічний нарис

Оксана Забужко — видатна українська письменниця, філософиня, лауреатка Шевченківської премії (2019), а також численних нагород. Її книги перекладені 20-ма мовами світу. Усі книги Оксани Забужко в тій чи іншій мірі зачіпають важливі соціально-політичні питання країни.

Оксана Стефанівна Забужко народилася 19 вересня 1960 р. у м. Луцьку у родині філологів.

Батько письменниці Стефан Іванович (1926-1983) - педагог, літературний критик і перекладач, наприкінці 40-х років був репресований і відбував заслання в Забайкальському краї. Мати, Надія Яківна (1926-2014) - вчителька української літератури, автор методичних розробок і популярних літературознавчих творів для школярів. Репресії проти української інтелігенції, розпочаті у вересні 1965 р., змусили родину покинути рідне місто та переїхати у 1968 р. до Києва.

Там вона закінчила середню школу у 1977 р. У 1982 р. вступила на філософський факультет Київського державного університету ім. Т. Шевченка, де згодом закінчила аспірантуру з естетики. У 1987 р. захистила дисертацію за темою «Естетична природа лірики як роду мистецтва» та здобула звання кандидата філософських наук.

Протягом 1986-1987 рр. викладала естетику в Київській консерваторії ім. П. І. Чайковського. З 1988 р. працює в Інституті філософії НАН України. Кілька семестрів викладала україністику в США, 1994 р. перебувала в Гарвардському університеті як стипендіат Фундації Фулбрайта, була стипендіатом Фонду Рокфеллера (1998), Департаменту культури м. Мюнхена (1999), Видавничого Фонду ім. Ледіга Ровольта (Швейцарія) (2001), Фонду Мак-Артура (2002), Фонду ЄС ім. Мілени Єменської (2004). Свого часу вела авторську колонку у тижневиках «Наша Україна» (1997), «Столичные новости» (2000) та журналі «Панорама» (1996-1998). Викладала літературну майстерність на філологічному факультеті Київського національного університету ім. Т. Шевченка (2001),

виступала з лекціями у провідних університетах Європи та США - Стокгольмському, Пенсільванському, Гарвардському, Колумбійському та ін.

Виступ Оксани Забужко з доповіддю «Українська література як дійова особа історії» на престижній міжнародній конференції «Інтелектуальні та соціальні зміни у Східній Європі» (1992), що проходила у Ратгерському університеті (Нью-Йорк, США), без перебільшення здійснив прорив в американській літературній свідомості. Авторів аплодували Нобелівські лауреати Йосиф Бродський, Чеслав Мілош, Сол Белоу; знані письменники світового рівня Ральф Еллісон, Доріс Лессінг, Адам Міхнік, Василій Аксьонов та багато інших [2, с. 449].

Вона - член Асоціації українських письменників, має низку громадських навантажень – віце-президент Українського ПЕН-центру, член Наглядової Ради Міжнародного Фонду «Відродження», Національної ради з питань культури і духовності при Президентові України (2006-2010) тощо. Член Спілки письменників України з 1987 р.

Оксана Забужко - автор книг поезій: «Травневий іній» (1985), «Диригент останньої свічки» (1990), «Автостоп» (1994), «Новий закон Архімеда. Вибрані вірші 1980-1998» (2000); книг прози: романів «Польові дослідження з українського сексу» (1996) та «Музей покинутих секретів» (2009), повісті «Казка про калинову сопілку» (2000), збірок «Вибрана проза» (2003), «Сестро, сестро» (2003), «Тут могла б бути ваша реклама» (2015), «Після третього дзвінка вхід до зали забороняється» (2017); наукових праць, книг есеїстики: «Філософія української ідеї та європейський контекст. Франківський період» (1993), «Шевченків міф України. Спроба філософського аналізу» (1997), «Хроніки від Фортінбраса. Вибрана есеїстика 90-х» (1999), «Notre Dame d'Ukraine: Українка в конфлікті міфологій» (2007), «З мапи книг і людей» (2012), «І знов я влізаю в танк...» (2016) та ін.

Поетичний шлях розпочала ще на початку 1970-х років. Збірка «Весняна акварель» (передмову написав Михайло Стельмах) була підготовлена до друку у видавництві «Молодь» 1973 року, але не видана через активізацію переслідувань національної інтелігенції (її батьки також потрапили до «чорних

списків»). Ті вірші Забужко ніколи потім не публікувала, а першу поетичну книжку, уже іншого змісту («Травневий іній»), змогла видати тільки в 1985 р. Повноцінно увійшла в літературний процес разом із поколінням вісімдесятників.

Першим збіркам поезій авторки притаманний високий рівень емоційності та майже безпрецедентна для української поезії відвертість висловлювання почуттів, прагнення осмислити трагічність буття української людини ХХ сторіччя, яскрава метафоричність [189, с. 33].

З прозою Оксана виступила уперше на сторінках журналів «Україна», «Прапор», «Сучасність», «Кур'єр Кривбасу» та ін. Найбільший успіх до Оксани Забужко прийшов у 1996 році завдяки роману «Польові дослідження з українського сексу», який викликав бурхливі та суперечливі реакції критиків і читачів. Письмо Забужко - стилістично новаторське і інтелектуально провокативне - пробудило нерозуміння з боку деяких вітчизняних критиків, незнайомих із здобутками світової критичної думки і фемінізму зокрема. У той же час читачі сприйняли роман дуже добре, він став першим бестселером незалежної України. За соціологічним опитуванням агенції «Еліт-профі» 2006 р. роман був визнаний «книжкою, що найбільше вплинула на українське суспільство за 15 років незалежності». Нині це найширше перекладений у світі твір нової української прози (15 мов), включений до багатьох обов'язкових списків та рейтингів сучасної східноєвропейської класики.

На початку 1990-х років разом з В. Агеєвою, Т. Гундоровою, С. Павличко Оксана Забужко стала однією з головних представниць народжуваного феміністичного дискурсу української гуманітарної науки. Так, у вище згадуваному романі «Польові дослідження з українського сексу», повістях «Інопланетянка», «Дівчатка», «Я, Мілена», «Сестро, сестро» та інших подала зразки гострого аналізу психології людини посттоталітарної доби в стилі постмодерністської прози і феміністичної критики.

Поява роману, з одного боку, продемонструвала можливість комерційно успішного україномовного бестселера, а з другого – спричинила гостру критику

прихильників «патріархальних цінностей» у житті й літературі. Наслідком став конфлікт з традиційним середовищем Спілки письменників України.

Але, як зазначають критики, прозі Оксани Забужко властивий біологізм, однак не натуралістичний біологізм, як може здатися спочатку, а екзистенціальний. Письменниця говорить про життя не абстрактно, а зсередини. Вона не боїться говорити про таємне, зазвичай закрите для людських очей, - про момент зародження життя, яке бубнявіє тілом і нарощується душею у вогкості й теплоті материнського лона, з волі клітин ділиться і пульсує у ритмі крові.

Характерною особливістю прози Забужко стають суб'єктивність оповіді, внутрішні монологи та діалоги, цитати й алюзії, органічно вплетені в авторську мову. Можна говорити про те, що в творчості Забужко формується особлива іпостась тіла-мови.

У «Казці про калинову сопілку» письменниця видозмінює асоціативний контекст, у якому живе її героїня з інтелектуального на фольклорно-народний. Фактично вона створює фольклорну готичну повість, поєднуючи задоволення і жах, любов і ненависть, використовуючи материнсько-доньківський архетип.

Наступна книга - роман-сага «Музей покинутих секретів» (2009), за визначенням самої авторки, «про три життя покоління однієї родини, чий долі пов'язані між собою протяглими крізь ціле ХХ століття «підпільними» нитями – довготривалими, невидними в межах одного людського життя наслідками раз зробленого вибору», від часів Другої світової війни й боротьби УПА і до наших днів. Важливо, що йдеться про реконструкцію не лише індивідуальної, але й колективної пам'яті. Під час роботи над книгою Оксана Забужко буквально студіювала архіви війни НКВД проти українського підпілля кінця 40-х- початку 50-х років.

Фаховий філософ і культуролог, Оксана Забужко пише есеї і працює у жанрі нон-фікшн. Вона також звертається до української історії ХХ століття. Важливою рисою письма Оксани Забужко є його зверненість до світу, націленість не лише на внутрішню аудиторію, доступність для західного читача. У низці культурологічних праць («Дві культури», «Філософія

української ідеї та європейський контекст. Франківський період», «Шевченків міф України. Спроба філософського аналізу»), статтях Забужко зробила спробу проаналізувати процеси духовної колонізації України, деконструювати комплекс національної меншовартості, розвинути тези про самостійний розвиток української культури в європейському та світовому контекстах.

Невдовзі після виходу в світ «Шевченкового міфа України» (1997) спалахнула дискусія, що тривала до початку 2000-х. Питання стояло про ревізію колоніального спадку в погляді вже не тільки на Шевченка, а й ширше - про те, чи можна, як О. Забужко, говорити про українську культуру не лише в локальному (для українців), а й у загальнолюдському значенні. На захист автора та її концепції виступили Вадим Скуратівський, Василь Лісовий, Вілен Горський та інші вчені.

Книга «Notre Dame d'Ukraine: Українка в конфлікті міфологій» (2007) стала своєрідною спробою реконструкції численних дотеперішніх «міфів» про Лесю Українку. У цьому безпрецедентному для України інтелектуальному бестселері українська культурна історія осмислена через Лесю Українку, жіночу постать, як «Іншого», з постколоніальної точки зору. Забужко пише також про роль і свідомість української шляхти, яку, якщо скористатися образами самої Лесі Українки, можна назвати «великопанською» спільнотою.

У 2011 році побачило світ видання «Вибране листування на тлі доби: 1992-2002: з доданими творами, коментарями, причинками до біографії та іншими документами», що представляло історію багатолітньої дружби одного з найвидатніших мовознавців ХХ-го століття, провідного еміграційного мислителя, критика й культуролога, професора Колумбійського університету в Нью-Йорку Юрія Шевельова (1908-2002) та письменниці Оксани Забужко. У книзі, з одного боку, спільними зусиллями автори вибудовують картину 1990-х років – з її ілюзіями й розчаруваннями, першими кроками й відкриттями, а з іншого – на читача чекає не лише ближче знайомство з двома визначними культурними постатями, але й захоплююча інтелектуальна пригода в бурхливому історичному пейзажі рубежу віків [110, с. 6 (31 січ.)]. У 2013 році

вийшло друге, доповнене видання, приурочене 105-й річниці з дня народження видатного мовознавця.

Книга вибраних есе з доробку письменниці під назвою «З мапи книг і людей» вийшла друком у 2012 році. Їх об'єднує тема культурного простору довкола нас. Чотири розділи збірки – «Читати», «Писати», «Бачити», «Жити» – умовно групують тексти, написані протягом 1999-2012 років. На «мапі» Оксани Забужко позначені книжки, люди, місця, міста, фільми, виставки, які, з-поміж інших, мали формативний вплив на долю авторки і які одночасно можуть слугувати своєрідним культурним маркером для збірного портрета сучасного українського інтелектуала. Розповідь від першої особи, тонко переплетений жанровий мікс мемуару, рецензії, біографії, філософського роздуму та культурологічної розвідки зробили це видання привабливим для всіх, хто має смак до вдумливого читання.

2014 рік ознаменувався виходом збірки про події 2013-2014 років під назвою «Літопис самовидців: Дев'ять місяців українського спротиву», якою опікувалась Оксана Забужко та була одним із авторів текстів (всього 150). Збірка відтворює алгоритм Євромайдану за записами самих українців та об'єднує велику кількість думок найрізноманітніших авторів. За задумом Оксани Забужко, метою було простежити у хронологічній послідовності зміну настроїв і глибинні психологічні трансформації в українському суспільстві, скласти колективний портрет «народження нації», що за кілька місяців пройшла шлях від мирного протесту до національно-визвольної війни [208, с. 100]. Письменниця зазначає у передмові: «...Ми вчимося по ходу дії того, на що іншим націям пішли століття. В тому числі – говорити про себе самим: без сторонніх підказок, ні на кого не озираючись...» .

У 2016 році вийшла книга вибраних текстів письменниці 2012-2016 років «І знов я влізаю в танк...», яка вмістила у себе статті, есе, інтерв'ю та спогади. У передмові авторка написала, що це книжка про війну. Тільки не про ту, залізом і кров'ю, що з зими 2014-го прийшла на нашу землю, а про «інформаційну», «психологічну» або «гібридну». Саме вона-то й є головною, тотальною, а «залізо і кров» - лиш її похідною: додатком, що на наших очах

невхильно редукується до атавізму. І саме до неї ми виявились драматично не готові. Оксана Забужко стверджує: «Можна сказати, що це авторський «портрет доби» - дискретний, змонтований з різних текстів... Можна сказати, що це історія моєї персональної війни – досі не конче видимої чи врозумливої українському читачеві. А можна, трохи перефразувавши класика, сказати, що «історія моєї війни є частина історії війни моєї батьківщини».

Оксана Забужко успішно перекладає з англійської та французької мов. Так, зі старофранцузької мови переклала вибрані катрени Нострадамуса, з англійської – вірші С. Плятт та роман П. Сміта «Місто Ангелів», з російської – твір білоруської письменниці С. Алексієвич «Чорнобиль. Хроніка майбутнього». Вона також є одним із редакторів-упорядників англomовної антології «From Three Worlds: New Writing from Ukraine» (1996) та автором книги вибраних віршів та есеїв «A Kingdom of Fallen Statues», що вийшла у Торонто (Канада) у тому ж році.

Твори письменниці перекладені понад 20 мовами, окремими книжками вони виходили в Австрії, Болгарії, Італії, Ірані, Нідерландах, Німеччині, Польщі, Росії, Румунії, Сербії, США, Угорщині, Франції, Хорватії, Чехії, Швеції тощо. Книжка розмов із варшавською публіцисткою Ізою Хруслінською «Український палімпсест» спочатку вийшла польською мовою і взимку 2013-2014 рр. стала для польських еліт важливим джерелом знань про Україну, допомігши визначитися з політичною підтримкою Майдану.

За її книгою есеїстики «Хроніки від Фортінбраса» (2001) знято однойменний фільм (режисер О. Чепелик). Вистави за творами письменниці йдуть на театральних сценах України, Європи і Північної Америки. Поезії Забужко покладені на музику багатьма українськими та зарубіжними композиторами. Так, на її вірші в США і Канаді написані кілька ораторій та опера «Клітемнестра» (композитор В. Балей), в Україні п'ятий концертний альбом «Дорога зі скла: LIVE» українського гурту «Тельнюк: Сестри» створений переважно на її вірші. У 2015 р. чеське Радіо «Влтава» (Прага) підготувало театралізовану аудіоверсію роману «Музей покинутих секретів» (драматичний цикл із 15 передач).

Творчість письменниці відзначена багатьма нагородами та преміями, серед яких: «Мистецькі вершки-1996», Фонду ім. Гелен Щербань-Лапіка (1996), Global Commitment Foundation (Фонду Всесвітнього Зобов'язання) (1997) - за вірші з книжки «A Kingdom Of Fallen Statues», Фундації Ковалевих (1997) - за повісті «Інопланетянка» та «Я, Мілена», Департаменту культури м. Грац (2002), Перша премія з літератури Союзу Українок Америки та премія фундації Омеляна і Тетяни Антоновичів, Гран-прі Всеукраїнського рейтингу «Книжка року-2008» (всі нагороди 2008) – за книгу «Notre Dame d'Ukraine», Літературна премія Центральної та Східної Європи «Ангелус» (Польща) (2013) - за «Музей покинутих секретів». Крім цього, роман «Музей покинутих секретів» посів 1 місце у Всеукраїнському рейтингу «Книжка року-2010» в номінації «Красне письменство». Письменниця стала трикратним лауреатом премії журналу «Корреспондент» у номінації «Краща українська книга року» - за «Let My People Go» (2005), «Notre Dame d'Ukraine» (2008) та «Музей покинутих секретів» (2010). 2012 року отримала відзнаку «Золотий письменник України».

У 2009 році Оксана Забужко була нагороджена Орденом Княгині Ольги III ступеня за вагомий особистий внесок у справу консолідації українського суспільства, розбудову демократичної, соціальної і правової держави та з нагоди Дня Соборності України. У 2015 - стала лауреатом Всеукраїнської премії «Жінка III тисячоліття» в номінації «Рейтинг», а у 2018 – отримала Відзнаку Блаженного Священномученика Омеляна Ковча.

У 2019 році плідна праця Оксани Забужко була відзначена Шевченківською премією за збірку публіцистики та есеїстики «І знов я влізаю в танк...». В 2020 році отримала премію «Women In Arts».

Твори

Поезія

Забужко О. С. Травневий іній : поезії. - К. : Укр. письменник, 1985. - 64 с.

Забужко О. С. Диригент останньої свічки : поезії. – К. : Рад. письменник, 1990. – 143 с.

Забужко О. С. Автостоп : поезії. - К. : Укр. письменник, 1994. - 95 с.

Забужко О. С. Новий закон Архімеда : вибрані вірші. - Харків : Акта, 2000. - 248 с. - (Серія «Avs Poetica»).

Забужко О. С. Друга спроба : вибране. - К. : Факт, 2005. – 320 с.*

Забужко О. С. Вірші, 1980-2013 / Оксана Забужко. - К. : Комора, 2013. – 301 с.

Проза

Забужко О. С. Польові дослідження з українського сексу : роман. – К.: Згода, 1996. – 141 с.

Забужко О. С. Казка про калинову сопілку. - К : Комора, 2013. - 104 с.

Забужко О. С. Сестро, сестро : повісті та оповідання. - 4-те вид. - К. : Факт, 2009. - 260 с.*

Забужко О. С. Книга буття. Глава четверта : повісті / Оксана Забужко. - К. : Факт, 2008. - 164 с. - (Поза фокусом). - Зміст: Книга Буття. Глава четверта ; Інопланетянка.

Забужко О. С. Музей покинутих секретів : роман. Вид. 2-е, доп. – К.: Факт, 2009. – 832 с.*

Забужко О. С. Тут могла б бути ваша реклама : [збірка]. - Харків : Клуб Сімейн. Дозвілля, 2015. – 320 с. : портр. - Зміст: Польові дослідження з українського сексу : роман ; Вибрані оповідання (1981-2013).*

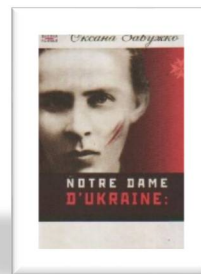
Есеїстика, публіцистика, мемуари

- Забужко О. С.** Дві культури - К. : Т-во «Знання» УРСР, 1990. - 48 с.
- Забужко О. С.** Хроніки від Фортінбраса. – К.: Факт, 2009. – 352 с.
- Забужко О. С.** Репортаж із 2000-го року : зб. ст. - К. : Факт, 2001. - 96 с.
- Забужко О. С.** Let my people go: 15 текстів про українську революцію. - К. : Факт, 2006. - 229 с.
- Забужко О. С.** Вибране листування на тлі доби: 1992-2002 : з доданими творами, коментарями, причинками до біографії та іншими документами/ Юрій Шевельов. - К. : Висока Полиця : Факт, 2011. - 504 с. : іл.
- Забужко О. С.** З мапи книг і людей : [зб. есеїстики]. - [Кам'янець-Подільський] : Meridian Czernowitz, 2012. – 376 с.
- Забужко О. С.** Іза Хруслінська Український палімпсест: Оксана Забужко у розмові з Ізою Хруслінською. – К.: Комора, 2014. – 408 с.
- Забужко О. С.** І знов я влізаю в танк... : вибрані тексти 2012-2016: статті, есе, інтерв'ю, спогади. - К. : Комора, 2016. – 416 с. : іл.

Філософські праці

- Забужко О. С.** Шевченків міф України. Спроба філософського аналізу. - 4-те вид. - К. : Факт, 2007. - 148 с. - (Сер. «Висока полиця»).*
- Забужко О. С.** Notre Dame d'Ukraine: Українка в конфлікті міфологій / Оксана Забужко. - Вид. 3-тє. - Київ : Комора, 2018. - 655 с.*
- Забужко О. С.** Філософія української ідеї та європейський контекст: Франківський період. – К.: Факт, 2009. – 156 с.

Проекти

Забужко О. С. Літопис самовидців: Дев'ять місяців українського спротиву / [автор проекту О. Забужко; упорядник Т. Терен; передмова С. Алексієвич; ілюстратор О. Клачинська]. — Київ: Комора, 2014. — 310, [23] с., кольор. іл.

Забужко О. Балада про офсайд : [вірш]/ Оксана Забужко // Дніпро : літературно-художній журнал. - 2010. - №5. - С. 136.

Забужко О. Отже, це злива : [оповідання]/ Оксана Забужко // Жінка : Журнал для всієї родини. - 2015. - N1. - С. 10.

Забужко О. Останній матч : [поезії] / Оксана Забужко // Дніпро. — 2010. - № 5. — С. 136-137. — Зміст: Балада про офсайд; Ринг

Публікації про творчість

Про присудження Національної премії України імені Тараса Шевченка : Указ Президента України від 7 берез. 2019 р. № 59 : [серед інших – О. С. Забужко за книгу «І знов я влізаю в танк»] // Уряд. кур'єр. — 2019. — 13 берез. (№ 49). — С. 4.

Міщенко В. І. Забужко Оксана Стефанівна//Українська літературна енциклопедія. — Т.2. — К.;1990. — С. 224.

Письменники України: Довідник. —Дніпропетровськ, 1996. — С.96.
УСЕ: Універсальний словник-енциклопедія. — 4-те вид. — 2006. — С. 470.

Головко О. Папа Римський оцінив жертовність українок. Оксана Забужко і Яна Зінкевич отримали відзнаки священномученика Омеляна

Ковча / О. Головка // Урядовий кур'єр : Газета центральних органів виконавчої влади України. - 2018. - **№20/30 січ./**. - С. 3.

Забужко О. "Кожен серйозний письменник рано чи пізно виходить на рівень "особистих поражунків" зі своєю країною" : [інтерв'ю з письменницею О. Забужко] / О. Забужко ; розмовляла Н. Пасічник // Дніпро : літературно-художній журнал. - 2010. - **№6/8**. - С. 76-77.

Забужко Оксана : (до 50-річчя від дня народження) [Текст] // Шкільна бібліотека : загальнодержавний для шкільних бібліотекарів. - 2010. - **№8**. - С. 7.

Забужко та Зінкевич отримали нагороду Омеляна Ковча // Літературна Україна : газета письменників України. - 2018. - **№5**. - С. 16.

Карасьов М. Арістотель проти Забужко [Текст] / М. Карасьов // Київ : Журнал письменників України. - 2012. - **№7/8**. - С. 181-184.

Пшеничний Є. Про Оксану Забужко, "шизофренічні послання" і моральні орієнтири : [творчість письменниці] / Є. Пшеничний // Літературна Україна : газета письменників України. - 2012. - **№39/11 жовт./**. - С. 6-7.

Пастух Б. Секрети гідності від Оксани Забужко [Текст] : рецензия / Б. Пастух // Дзвін : Літературно-мистецький та громадсько-політичний часопис. - 2010. - **№9**. - С. 140-141.

Рец. на Забужко О. Музей покинутих секретів : роман. - Вид. 2-е, доп. / О. Забужко. - К. : Факт, 2009. - 832с.

Зміст

Біографічний нарис.....	3
Твори.....	11
Публікації про творчість.....	14

**Оксана Забужко –
одна
з найпопулярніших
письменниць
в Україні.**

із Facebook-сторінки Oksana Zabuzhko

the Dep...
for the writer's
fiction and non-fiction
a concluding fragment of
piece that is often different
part, thus subverts its own usual
suggests that an apparent end may
be a beginning. Zabuzhko's next book
focus on the subject of seeking a lost
which has already been signalled in her
The Museum of the Abandoned Secrets
explores the genealogy of memory and
reminiscences. The author's new novel
devoted to the memory of her mother
belonged to a generation strongly
the experience of dispossession
a memory of the Holocaust
to create and inhabit a new
terms can be described as
a space